

BS/35/2013

**PREFERENCJE PARTYJNE
W MARCU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w marcu¹, udział w nich wzięłoby – według własnych deklaracji – 56% Polaków, o 2 punkty procentowe mniej niż przed miesiącem. W stosunku do wyników z lutego nie zmienił się odsetek osób wahających się, czy wziąć udział w wyborach, natomiast minimalnie wzrosła liczba Polaków z góry odrzucających możliwość udziału w nich (29%, wzrost o 2 punkty).

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2012										2013		
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach												
Na pewno wzię(ę)lbym w nich udział	55	56	57	60	58	56	59	59	59	56	58	58	56
Nie wiem, czy wzię(ę)lbym w nich udział	17	17	14	15	14	16	15	17	17	21	15	15	15
Na pewno nie wzię(ę)lbym w nich udziału	28	27	29	25	28	29	26	24	24	23	27	27	29

W tym miesiącu jedna czwarta potencjalnych uczestników wyborów zadeklarowała chęć głosowania na PO (25%). Notujemy zatem, podobnie jak w lutym, najniższe w ostatnich miesiącach poparcie dla rządzącej partii. Ponad jedna piąta głosujących w hipotetycznych wyborach oddałaby swój głos na PiS (22%). W porównaniu z ubiegłym miesiącem poparcie dla najważniejszej partii opozycyjnej jest niższe o 2 punkty procentowe. Na trzecim miejscu znalazło się SLD, które zdobyło przychylność 10% zdeklarowanych wyborców. W porównaniu z lutym notowania SLD poprawiły się o 3 punkty procentowe i jest to największa zmiana odnotowana w tym miesiącu. Po 6% głosów uzyskały PSL oraz Ruch Palikota. Jednak o ile poparcie dla PSL nieco zmalało (spadek o 2 punkty), o tyle notowania Ruchu Palikota minimalnie się poprawiły. Wyjątkowo korzystny wynik osiągnęła w marcu Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego, którą poparło 4% potencjalnych wyborców, o 2 punkty więcej niż w lutym. Swoich zwolenników znalazły jeszcze w tym miesiącu Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry, PJN oraz Polska Partia Pracy (po 1% głosów).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (274) przeprowadzono w dniach 7 – 13 marca 2013 roku na liczącej 1060 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 2

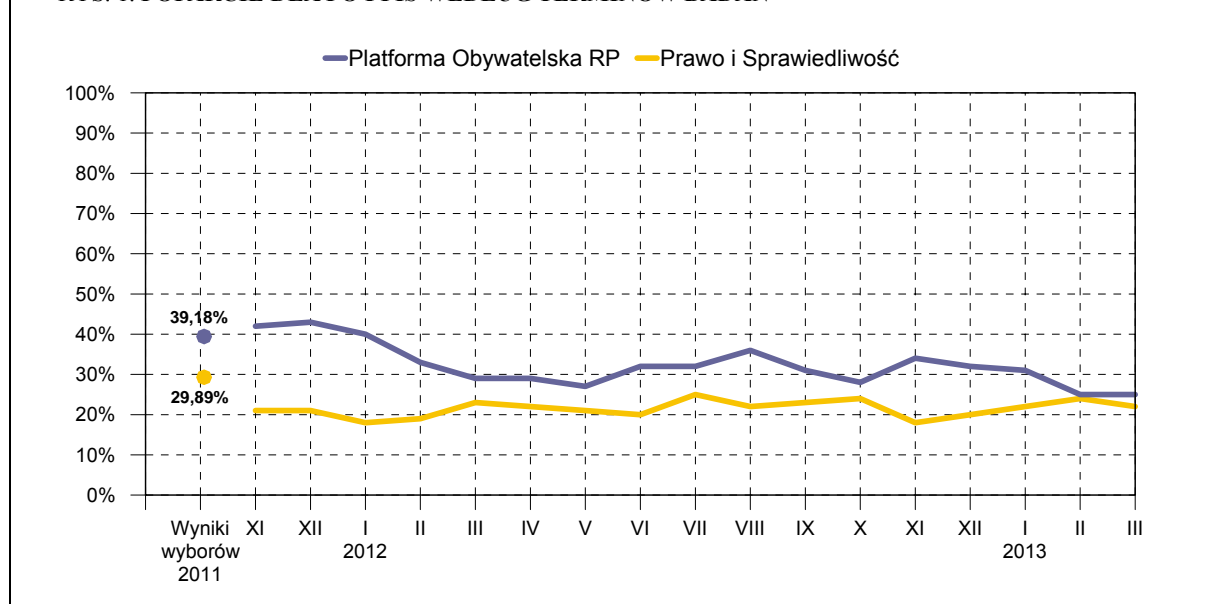
Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*																
	2011		2012												2013		
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach																
Platforma Obywatelska RP	42	43	40	33	29	29	27	32	32	36	31	28	34	32	31	25	25
Prawo i Sprawiedliwość	21	21	18	19	23	22	21	20	25	22	23	24	18	20	22	24	22
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7	5	4	8	8	9	12	9	9	8	8	8	9	8	8	7	10
Polskie Stronnictwo Ludowe	7	7	7	7	8	5	7	6	4	6	5	5	7	8	6	8	6
Ruch Palikota	9	6	8	9	8	6	7	3	5	5	4	4	4	5	4	5	6
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	1	1	2	2	2	3	2	1	1	2	1	1	2	2	2	2	4
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	-	2	2	3	3	4	3	3	3	2	3	3	3	1	3	3	1
Polska Jest Najważniejsza	2	1	1	2	0	1	1	1	2	1	2	0	1	1	1	2	1
Polska Partia Pracy	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Inne	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1	2
Trudno powiedzieć	9	12	16	15	17	21	18	22	18	16	21	24	21	20	22	23	23
N=	567	557	592	564	548	554	569	603	553	564	569	584	555	624	702	632	592

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

CBOS

RYS. 1. POPARCIE DLA PO I PIS WEDŁUG TERMINÓW BADAŃ

W marcu nie zmienił się odsetek Polaków, którzy chcieliby wziąć udział w wyborach, ale nie wiedzą, które z ugrupowań aktywnych na scenie politycznej by poparli (23%).

Wydaje się, że relacjonowana szeroko w mediach debata nad konstruktywnym wotum nieufności wobec rządu koalicji PO-PSL, która ostatnio miała miejsce w parlamencie, nie przyniosła jak na razie wymiernych efektów politycznych. Jeśli przyjąć, że sondażowe poparcie jest jakimś miernikiem skuteczności politycznej, to spadek notowań wnioskodawcy – czyli PiS – świadczyć może o braku sukcesu projektu politycznego, jakim był od dawna zapowiadany wniosek o wotum nieufności. Z drugiej jednak strony społeczne poparcie dla partii rządzącej, które przed miesiącem wyraźnie spadło, wciąż utrzymuje się na niskim poziomie.

Na tle nowej propozycji politycznej, która pojawiła się na lewicy („Europa plus”), warto zauważyć marcowy wzrost poparcia dla SLD. Być może wzmocnienie konkurencji zmobilizowało polityków tej partii, co skutkowało m.in. częstszą w ostatnim czasie ich obecnością w mediach.

Spory wzrost poparcia dla Nowej Prawicy świadczyć może o tym, że pewna część wyborców poszukuje partii „pozaestablishmentowych”, funkcjonujących poza głównym nurtem polityki.

Dla jeszcze większej grupy aktywnych politycznie Polaków, prawie jednej czwartej zadeklarowanych uczestników wyborów, wciąż otwarte pozostaje pytanie, która z partii politycznych jest warta tego, by na nią głosować.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)bym w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		56	15	29	1054
Płeć	Mężczyźni	61	12	27	505
	Kobiety	53	17	30	549
Wiek	18-24 lata	62	17	21	127
	25-34	47	17	35	214
	35-44	57	18	25	176
	45-54	52	15	33	175
	55-64	62	11	27	181
	65 lat i więcej	62	10	29	180
Miejsce zamieszkania	Wieś	53	17	30	399
	Miasto do 20 tys.	57	12	31	130
	20-100 tys.	55	18	28	193
	101-500 tys.	61	11	28	189
	501 tys. i więcej mieszk.	61	13	26	142
Wykształcenie	Podstawowe	47	16	37	235
	Zasadnicze zawodowe	49	15	36	260
	Średnie	58	15	28	349
	Wyższe	74	13	14	210
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	72	14	15	98
	Średni personel, technicy	64	14	22	42
	Pracownicy adm.-biurowi	57	10	33	61
	Pracownicy usług	54	21	25	70
	Robotnicy wykwalifikowani	56	15	29	111
	Robotnicy niewykwalifik.	45	15	40	56
	Rolnicy	47	23	29	74
Pracujący na własny rach.	65	13	21	55	
Bierni zawodowo	Renciści	48	14	38	58
	Emeryci	62	10	28	216
	Uczniowie i studenci	62	20	18	70
	Bezrobotni	46	14	40	99
	Gospodynie domowe i inni	36	19	45	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	65	13	21	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	59	15	26	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	57	16	27	252
	prywatnym gosp. rolnym	50	21	29	67
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	47	17	36	177
	501-750	55	15	30	114
	751-1000	58	12	30	157
	1001-1500	57	14	29	159
	Powyżej 1500 zł	69	13	19	176
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	14	43	146
	Średnie	52	17	31	501
	Dobre	66	12	21	407
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	64	13	23	52
	Raz w tygodniu	61	16	24	457
	1-2 razy w miesiącu	60	14	26	137
	Kilka razy w roku	52	14	34	248
	W ogóle nie uczestniczy	47	14	40	160
Poglądy polityczne	Lewica	67	8	25	185
	Centrum	52	13	35	359
	Prawica	69	12	19	290
	Trudno powiedzieć	39	26	35	220

Tabela 2

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					
		Nowa Prawica Janusza Korwin- -Mikkego	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Jest Najważniej- sza (PjN)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawo i Sprawiedli- wość (PiS)
		%	%	%	%	%	%
Ogółem		4	25	1	1	6	22
Płeć	Mężczyźni	6	24	0	1	7	19
	Kobiety	1	27	1	1	5	25
Wiek	18-24 lata	9	19		3	3	20
	25-34	7	26			7	18
	35-44	6	24	1	1	5	20
	45-54	1	27			11	19
	55-64	1	29	1		6	27
	65 lat i więcej		25	2	1	5	25
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	16	0	1	14	24
	Miasto do 20 tys.	3	27	1	1	4	28
	20-100 tys.	5	32	1			24
	101-500 tys.	4	24		1	4	15
	501 tys. i więcej mieszk.	6	38	1		1	17
Wysztalcenie	Podstawowe	1	15	2		6	23
	Zasadnicze zawodowe	3	20		1	11	23
	Średnie	3	27	1	1	4	24
	Wyższe	7	35			6	16
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	33			1	20
	Średni personel, technicy	4	22			4	22
	Pracownicy adm.-biurowi		38			6	15
	Pracownicy usług		24		3	6	22
	Robotnicy wykwalifikowani	6	17	2	1	7	20
	Robotnicy niewykwalifik.		32		4		20
	Rolnicy	3	5			25	21
Pracujący na własny rach.	11	31			9	7	
Bierni zawodowo	Renciści		18			3	26
	Emeryci	1	28	1	1	4	30
	Uczniowie i studenci	6	19			2	28
	Bezrobotni	14	26			9	17
	Gospodynie domowe i inni		26	7		12	13
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	32		1	7	22
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	4	18			2	27
	sekt. pryw. poza rolnict.	6	29	1	1	4	14
	prywatnym gosp. rolnym	3	5			30	19
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	9	1	1	13	33
	501-750	4	18		1	8	26
	751-1000	1	27	2	1	4	31
	1001-1500	2	33			6	20
	Powyżej 1500 zł	7	36	1		2	14
Ocena własnych war. mater.	Złe	2	15			8	36
	Średnie	4	20	1	1	8	24
	Dobre	4	33	0	1	4	16
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		10	5		5	48
	Raz w tygodniu	3	24	0	1	7	27
	1-2 razy w miesiącu	8	26	1		7	18
	Kilka razy w roku	3	27		1	6	13
	W ogóle nie uczestniczy	4	32			2	8
Poglądy polityczne	Lewica	1	21	1	1	5	6
	Centrum	2	31	1	1	7	14
	Prawica	8	28			7	38
	Trudno powiedzieć	2	12	1	2	5	24

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					Liczba osób
		Ruch Palikota (RP)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		6	10	1	2	23	592
Płeć	Mężczyźni	9	9	2	2	21	305
	Kobiety	3	10	1	1	25	287
Wiek	18-24 lata	17	7	1	5	17	76
	25-34	10	6		2	24	102
	35-44	8	11	2	2	20	101
	45-54	2	13			28	91
	55-64	3	12	2		19	113
	65 lat i więcej	1	9	1	2	28	110
Miejsce zamieszkania	Wieś	5	9	1	2	25	213
	Miasto do 20 tys.	6	8			23	73
	20-100 tys.	6	7	2	1	22	106
	101-500 tys.	6	15	2	3	26	113
	501 tys. i więcej mieszk.	12	10		1	14	87
Wykształcenie	Podstawowe	6	16	1		32	110
	Zasadnicze zawodowe	9	5	2		26	127
	Średnie	5	10	2	3	20	201
	Wyższe	7	9	1	2	17	154
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	10	13		2	18	70
	Średni personel, technicy	14	11		3	20	27
	Pracownicy adm.-biurowi		6	3	5	27	35
	Pracownicy usług	12			8	26	37
	Robotnicy wykwalifikowani	7	8	3		29	62
	Robotnicy niewykwalifik.		14			31	25
	Rolnicy	4	18	3	3	19	35
Pracujący na własny rach.	5	14		3	20	36	
Bierni zawodowo	Renciści	4	10	3		37	28
	Emeryci	2	8	1	1	23	133
	Uczniowie i studenci	12	15			18	42
	Bezrobotni	12	8	2		12	46
	Gospodynie domowe i inni	10	7			26	16
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2	14	1		20	86
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	13	5		4	25	47
	sekt. pryw. poza rolnict.	9	8	1	2	25	145
	prywatnym gosp. rolnym	4	14	4	3	18	34
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	7	8			26	84
	501-750	6	15		2	18	62
	751-1000	3	11	2	1	18	91
	1001-1500	3	11	2	2	21	92
	Powyżej 1500 zł	7	12	2	2	17	121
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	9	1	1	22	64
	Średnie	6	8	1	2	25	259
	Dobre	7	12	1	2	20	269
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	5	2		22	33
	Raz w tygodniu	2	9	2	1	22	275
	1-2 razy w miesiącu	3	9		3	24	82
	Kilka razy w roku	6	13	1	3	27	129
	W ogóle nie uczestniczy	28	9			18	74
Poglądy polityczne	Lewica	14	38		2	13	123
	Centrum	7	4		2	31	184
	Prawica	3	1	3	1	11	200
	Trudno powiedzieć	1	2	1	2	48	85